

ושנתם

בשבילי האורות של תורות
הנגלה והנסתר המשולבים

פרשת תצוה י"א אדר א' תשפ"ב

אליהו רזמרין, ירושלים עיה"ק תובב"א

ההשלמת חלק הנסתר בגדרם של ימי חול המועד

תחילה נציג את תמצית הדברים שנכתבו בשבוע שעבר מחלק הנגלה

חלק הנסתר

פליאות בלשון מועד שכולל השמחה והעצבות

[א] ועתה אחי אהובי עשה אונך כאפרכסת לשמוע דבר השם, ולראות איך כל החיזיון שנתבאר בחלק הנגלה כרוך ותני יחד עם מעיין הנסתר של תורתנו האהובה, ומקודם יש להקדים ולהפליא בדבר הנראה תמוה לרבים שאיך יתכן שנקראו החגים וימים טובים בשם 'מועדים' ולעומת זאת גם תשעה באב נקרא בשם 'מועד' כמו שירמיהו הנביא מקונן (איכה פרק א פסוק טו) 'קרא עלי מועד לְשִׁבְרַי בְּחֹרְרִי' וזה דבר פלא שהשמחה והאבילות מכונים שניהם בשם אחד של מועד, וגם תמוה שדיני המועד ודיני אבילות נלמדים זה מזה וכמבואר בגמרא (מועד קטן דף י"א: ודף טו.) ולכאורה הם שני הפכים ממש, ועיקר דין אבילות נלמד מן המועדים כמו ששינונו (מועד קטן דף כ.) 'מנין לאבילות שבעה דכתיב והפכתי חגיכם לאבל מה חג שבעה אף אבילות שבעה', וגם זאת שכל דיני אבילות נשנו בפרש שלישי של מסכת מועד קטן ומשמעות הסוגיות שהדברים חופפים אלו באלו היפך ההבנה הפשוטה, ובכלל יש לעמוד ולהבין משמעות השם 'מועד קטן' והרי כל המסכת עוסקת בדיני חול המועד ומפני מה זכינו לשם מועד קטן, וגם לעמוד ולהתבונן בכל ענין חול המועד כאשר ראינו בפנים המאמר שיש בו סתירות עצומות אם דינו כקודש או כחול.

שלימות הבריאה לאחד ולקשר הנותן והמקבל

[ב] ולהבין סוד כל הענין הנפלא הזה הוא, יש לנו להקדים כמה הקדמות. א. עיקר עבודתנו בעולם הזה בתורה והמצות, להשפיע שפע לעולמות התחתונים שהם צמאים

חלק הנגלה משבוע שעבר

תמצית הדברים:

גדר חולו של מועד יש לפרש בשני דרכים.

א. יש בו מעין קדושת שבת ויום טוב, ונלמד מ'כל מלאכת עבודה לא תעשו', והרי הוא בלא תעשה.

ב. יש בו קדושה עצמאית שאינה קשורה לשבת ויום טוב, ונלמד מ'מקראי קודש', ואינה אלא עשה.

א. אם חול המועד יש בה קדושה בעצם, הרי שאסורה במלאכה כשבת ויום טוב, ויש חיוב לכבדה במאכל ומשתה וכסות נקייה, ואין בה חיוב הנחת תפילין, ומזכירים בתפילתה מקרא קודש, ויש להזהר מלעשות בה מלאכה אפילו שאין בה שום טרחא.

ב. אם חול המועד יש בה קדושה עצמאית, הרי שאין בה איסור מלאכה מצד עצם היום, אלא חיוב על גוף האדם כדי שיבדיל בינה לבין שאר ימים, ואין חיוב לכבדה במאכל ומשתה וכסות נקייה, וחייב להניח בה תפילין, ואין מזכירין בתפילתה מקראי קודש, ואין איסור לעשות בה מלאכה שאין בה טירחא.

וזאת תורת העולה בדין עשיית מלאכה שאין בה טירחא בחולו של מועד: כל מלאכה שהיא לצורך המועד, כגון הדלקת חשמל, עלייה במעלית, שיחת טלפון, אפילו ממידת חסידות אין מקום להחמיר בה, וכל שאינה לצורך המועד כגון מלאכה לצורך אחר המועד, או לצורך גוי, מעיקר הדין מותר, אך בעל נפש ראוי להחמיר בזה.

כמו כן ראוי לבעל נפש להתנהג בחולו של מועד כיום טוב לכל דבר, ולכבדו ולקדשו בכל הדינים כיום טוב.

חלק הנגלה

'משפיעים' שפע לשאר ימות השנה שהם **'מקבלים'** את השפע של הימים הנשגבים, וימי **'חול המועד'** הם הימים שהם **'ממוצעים'** בין הקודש והחול ובין **'המשפיע'** ו**'הנותן'** כי אכן יש בימי חול המועד את שני הכוחות ההפכים של קודש וחול, ועל כן מי שהוא בבחינת משפיע מחשיב את ימי חול המועד כשבתות וימים טובים שהם ימים של השפעה, לעומת מי שהוא בבחינת מקבל מחשיב את ימי חול המועד כימות החול שהם ימים של קבלה.

יוסף העליון רבי יוסי הגלילי ויוסף התחתון רבי עקיבא

ד] ואם כנים אנחנו לפי דרכינו, נבואה בשערי ארמון לבית מדרשם של רבותינו **רבי יוסי הגלילי** ו**רבי עקיבא**, ויש לנו לפתוח השער ולהקדים שני הקדמות. א. **'יוסף הצדיק'** הוא מרכבה להתגלות כבוד השם יתברך בעולם, והאריכו המקובלים שאופן ההתגלות של יוסף הצדיק בעולם מורכב משניים, א. יוסף העליון שהוא יוסף **'המשביר'** ו**'המשפיע'** והתגלות זו התגלתה בעולם אחרי שעלה לגדולה ונעשה משנה למלך. ב. יוסף התחתון שהוא יוסף **'בבית האסורים'** בחינת **'המקבל'** שזה היה התגלות יוסף הצדיק בהיותו במצרים עד שעלה לגדולה, ובבחינה זו יוסף מוגדר **'שכינה'** שמקבלת כל השפעתה מלמעלה, וכן בכל אדם בכל זמן וכל מקום פועלים בו שני הכוחות של יוסף הצדיק העליון והתחתון. ב. גילו רבותינו **האריז"ל** ו**השל"ה** ועוד, ש**'רבי עקיבא'** היה מרכבה ל**'יוסף התחתון'** ומרכבה לשכינה הקדושה ולכן נהרג על קידוש השם יתברך, ולכן היתה דרכו של רבי עקיבא במחשכים ובקושי רב לפי שהיה צריך לברר ולהאיר אור השם יתברך במקומות הנמוכים והחשוכים, והרבה דרושים עצומים ומאירים נאמרו ברוח הדברים הללו (ראה למשל בקונטרס אמר רבי עקיבא ועוד רבים).

חול מועד בכוחו של יוסף הצדיק

ה] ונקל לנו להבין שאכן ב**'יוסף הצדיק'** פועלים שני הכוחות של הקודש והחול יחד, לפי שיוסף הוא **'הממוצע'** בין יעקב אבינו והשבטים, ועל כן תבין שבחול המועד מתגלה כוחו של יוסף הצדיק שבו מעורבים הקודש והחול, ולכן תבין שבחול המועד אף שיש מחלוקת עצומה באיזה דינים היא דומה

להתאחד עם מקור השפע העליון, ועל ידי עבודתנו בתורה ומצות אנחנו משפיעים שפע ומאחדים בין **העולם העליון לעולם התחתון**, כי כל מי שהוא עליון מחברו נקרא **'נותן'** לעומת חברו שתחתיו שהוא נקרא **'מקבל'**, ועל ידי הייחוד בין ה**'נותן'** ל**'מקבל'** נעשה איחוד ושלימות הבריאה, ובכך מתלבש כל היצירה באורו של הקודש ברוך הוא שהוא מקור השפע והנתינה, ועל ידי עבודתנו בעולם הזה לייחד בין כח ה**'נותן'** ל**'מקבל'**, בכך אנחנו מאחדים ומתקנים את כל העולמות כולם. ב. ה**'זכר'** נחשב תמיד כמשפיע וכנותן ל**'נקה'** שנחשבת מקבלת, כמו שרואים בעיני בשר שהנקההצמאה לקבל מהזכר וכן הוא בעולמות כולם, ועל כן הקודש ברוך הוא שהוא מקור השפע מהעליונים נמשל ל**'זכר'** וכנסת ישראל שהוא מקבלת בעולמות התחתונים נמשלת ל**'נקה'**, וזה שאנו אומרים ב**'לשם יחוד'** קודם עשיית התורה והמצות **'לייחד קודשא בריך הוא ושכינתיה'** כי השכינה היא שם הכולל להתלבשות אור השם בנבראים התחתונים. ג. כל הבריאה כולה לרבבות פרטיה עד החלקיק הקטן ביותר, נוצרו וקיימים בשני הכוחות שפועלים בהם כח ה**'נותן'** וכח ה**'מקבל'**, ולכן גם השמש והירח הם סובבים במעגל הזה שהשמש משפיע מאורו לירח שאין לה אור עצמי, ועל כן ה**'שמש'** שהוא מקור האור נמשל ל**'הקדוש ברוך הוא'** וה**'לבנה'** שהיא המקבלת האור ואין לה אור משל עצמה נמשלת ל**'כנסת ישראל'** ול**'שכינה הקדושה'**.

שבתות וימים טובים ימים המשפיעים, ימות החול ימים המקבלים

ג] ועוד זאת לך לדעת ידידי, כלל גדול שהשריש לנו רבינו **האריז"ל** באין ספור מקומות, שבכל מקום שיש **'נותן'** ו**'מקבל'** יש ביניהם כח ה**'ממוצע'** שממוזג משני הכוחות שבכוחו יכול **לאחד ולקשר** את שני ההפכים של הנתינה והקבלה, ובכח ה**'ממוצע'** הזה אכן פועלים בו שני הכוחות ההפכים, עוד זאת הודיענו רבינו **האריז"ל** כי בכל **'ממוצע'** שפועלים בו שני הכוחות, אכן ה**'משפיע'** מחשיב בעיקר את כח ההשפעה שיש בממוצע, לעומת ה**'מקבל'** שמחשיב בעיקר את כח הקבלה שיש בממוצע, ובכן מעתה נבין על דרך הזה שימי **השבתות והמועדים** הם הימים שהם

חלק הנגלה

יוסף הצדיק נמשך רק לקרבנות ותפילת מוסף, וכבר רמזנו זה בגוף המאמר).

רבי עקיבא שורש תורה שבעל פה כנגד השכינה ויוסף התחתון

ו] ואם חומה הוא נבנה עליה טירת כסף, שמעתה נבין מה שנתבאר בפנים המאמר שסיום הברייתא במסכת חגיגה (דף יח.) 'הא לא מסרן הכתוב אלא לחכמים לומר לך איזה יום אסור ואיזה יום מותר, איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת' הולך בשיטת רבי עקיבא, דהיינו שלרבי עקיבא שבעצם מלאכות חול המועד מותרים מן התורה כי מצד התורה יש רק חיוב שבות על האדם מצד 'מקראי קודש' באיסור עשה, רק שחכמים גדרו והגבילו איסור מלאכות כדי שלא יהא תורת כל אחד ואחד בידו, ורבים תמהו על הדין הזה שלא מצאנו כיוצא בו שהתורה כתבה דבר לאסור בלי שום הגדרה וסמכו על חכמים שיבואו ויגדירו את כוונתה (ראה בר"ן פרק לולב הגזול והאריכו האחרונים ללקט עוד איזה מקומות כיוצ"ב, אבל לכאורה לא מצאנו להדיא בש"ס מפורש כמו בחול המועד), אמנם ביאור הדברים ברוח דברנו כאן הוא, שדייקא 'רבי עקיבא' שהוא התגלות 'השכינה' שהיא בבחינת 'מקבל', דווקא ממנו נוסד ונשתרש ה'תורה שבעל פה' שכולה המצאת התחתונים המקבלים, ועל כן דווקא ב'חול המועד' שבו יש חיבור העליונים והתחתונים המשפיעים והמקבלים בה נרמז בתורה שאיסור מלאכה שורשה מן התורה אבל פירושה ודיניה ימסרו דווקא על ידי תורה שבעל פה, על ידי רבי עקיבא שסובר מלאכת חול המועד מדרבנן, כי סובר

לשבת ויום טוב ובאיזה דינים אינה דומה כמו שהארכנו בגוף המאמר, בכל זאת דעת כולם מודים שמתפללים בה תפילת כמו שבת ויום טוב, והיינו לפי שגם במקדש היו מקריבים קרבן מוסף כל ימי החג, ועומק הענין שימי חול המועד כנגד יוסף הצדיק וכן קרבנות המוספים הם כנגד יוסף הצדיק כמבואר בזוהר הקדוש (פרשת וישב דף קצד), ומעתה נגלה לנו המראה הגדול שנחלקו בו רבותינו רבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא בגדרם של ימי חול המועד, כי בעוד שלדעת רבי יוסי הגלילי שהוא כנגד יוסף העליון ימי חול המועד הם אסורים במלאכה מן התורה וחייבים לכבדם במאכל ומשתה וכסות נקיה ואין מניחין בהם תפילין כמו שבארנו בפנים המאמר, מפני שלדעתו ימי חול המועד הם דומיא דשבתות וימים טובים שהם ימים ה'משפיעים' כמו יוסף העליון המשפיע, לעומת רבי עקיבא שהוא כנגד יוסף התחתון הרי שימי חול המועד מותרים במלאכה מן התורה ואין חייבים לכבדם במאכל ומשתה וכסות נקיה ומניחין בהם תפילין מפני שלדעתו ימים חול המועד הם דומיא דימי החול שהם הימים ה'מקבלים' כמו יוסף התחתון שהוא המקבל, ומעתה עלו והתכנסו רבותינו התנאים למרכבה נפלאה אחת וכל אחד מהם עומד בשיטתו העליונה שמהם משתלשלים דיני חול המועד הנפלאים (ועתה תראה שכל מה שהאחרונים האריכו שחול המועד אינו קדוש אלא מצד קרבנות המוספים וראש המדברים בזה הרבה בעל התניא באו"ח סימן רמב בקונטרס אחרון, ולפי דרכינו אכן בעצם שורש ימי חול המועד טמון בכח המוספים, אבל עדיין יש לומר כדעת רבי יוסי הגלילי שנמשך מזה קדושה לכל שאר עניני המועד ולא רק לענין מוספים, ודבריהם בעיקר בשיטת רע"ק, שסובר שכוחו של

חלק הנגלה

מועד איהו לענין עבדתא, פגוונא דיום טוב ואצטריף חדוה פגוונא דיליה, ובגין כך, באלין יומין דאינון תפילין דמארי עלמא, אסור לאנחא שאר תפילין, דהא אלין יומין, דאינון תפילין עילאין שריין על רישיהון דישראל קדישין (ועל זה, חלו של מועד הוא לענין עבודה, כמו שיום טוב, וצריך שמחה כמו שלו. ומשום כך, בימים הללו, שהם תפילין של רבון העולם, אסור להניח שאר התפילין, שהרי הימים הללו, שהם תפילין עליונים, שורים על ראשיהם של ישראל הקדושים), והרי לפי דרכינו הדברים מאירים, שאכן שורש ימי חול המועד הם הימים שהם המקבלים בבחינת לבנה מהימים המשפיעים, ועל כן יש בהם עירוב קודש וחול, ונחלקו התנאים האם הקודש לפנינו כדעת רבי יוסי הגלילי (ויש להאריך

כאן בדברי הרמ"ע מפאנו בתשובה סימן קח, והאבני נזר או"ח סימן ב שהכריעו שלא להניח תפילין בחול המועד ברוח הדברים שנכתבו כאן, אלא שמפני שכבר נתארכו דברינו יותר מידי ולא נוכל להאריך עוד, אך המעיין בהם יראה שכללנו דבריהם בתוך הדברים).

חמשה הקדמות להבנת סוד המועד

ח] ואחרי כל זה נלכה ונשובה לראש דברינו להתבונן בלשון שנקראו הימים טובים בלשון 'מועדים' ולעומת כן מצאנו שתשעה באב נקראת 'מועד' וגם דיני אבילות והרגל נלמדים זה מזה והדבר נפלא, אמנם אחי צריך שתדע הבנת דבר זה בשלשה הקדמות. א. לשון 'מועד' הוא כינוי להתקבצות והתוועדות של איזה ענין, בין במקום מסוים ובין בזמן מסוים הרי נגדר הדבר בלשון 'מועד' מלשון ועד וקיבוץ. ב. בכל מקום בלשון חכמי הקבלה ציון לשון קיבוץ והתאחדות של הרבה פרטים הרי זה מכונה בלשון 'מלכות', וטעם הדבר לפי שה'שכינה' היא הנקודה האחרונה שבכל הפרטים ובמקום היותר תחתון וכל הנחלים הולכים לים הגדול ומתקבצים אצלה. ג. בכל מקום המלכות והשכינה נמשלים ל'לבנה' שאין לה אור מעצמותה, והיא מושפעת מאור העליון של השמש, כמו השכינה שהיא בסתר המדרגה הנמוכה דלית לה מגרמה

שחול המועד כיום חול הוא ועיקר היופי והחשיבות דווקא בחשיכה על ידי גיעת תורה שבעל פה ועל כן מצאנו כאן חידוש העצום שלא מצאנו בשום מקום 'הא לא מסרן הכתוב אלא לחכמים, לומר לך איזה יום אסור ואיזה יום מותר, איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת' ופה נתגלה לנו כוחו הגדולה של רבי עקיבא יופי לך רבי עקיבא ויופי לך כנסת ישראל ותורה שבעל פה (ויש כאן להאריך בענין הגדרת הצמח צדק בדרושי סוכות לימי חול המועד בגדר 'חולין על טהרת הקודש' וכן הוא בדרושי בעל ארץ צבי, ויש לקשר זה עם שיטת רבי עקיבא בחולין שנעשו על טהרת הקודש רק שהארכנו יותר מידי ועח"ל בע"ה).

שבתות וימים טובים תפילין של ראש, חול המועד תפילין של יד

[ז] ולפי דרכינו נפתחו נפתחו לפנינו שערי צדק ונבא במ להבין עומק דברי הזוהר הקדוש (זהר חדש שיר השירים לד) שהובאו בבית יוסף (או"ח סימן לא) וזה לשונו 'רב המנונא סבא אמר הכי, אלין אינון ימים דאקרון טובים. ואינון תפילין דרישא, דאינון תפילין דקודשא בריה הוא מנח לון, ועל דא אקרון טובים, בגין דאינון נהרין ברישא דקודשא עילאה, (רב המנונא סבא אמר כך, אלו הם ימים שנקראים טובים, והם תפילין של ראש, שהן התפילין שהקדוש ברוך הוא מניח אותן, ועל כן נקראות טובים, משום שהן מאירות בראש הקדוש העליון), ובכל אתר, ימים טובים אינון תפילין דרישא, דקודשא בריה הוא מנח לון חולו של מועד, דלא אקרי יום טוב, אלין תפילין דדרועא, דהא לית לה לסיהרא מגרמה כלום, אלא מנהירו דיום טוב (ובכל מקום, ימים טובים הם תפילין של ראש, שהקדוש ברוך הוא מניח אותן, חלו של מועד, שלא נקרא יום טוב, אלו תפילין של הדרוע, שהרי אין ללבנה מעצמה כלום, אלא מאור של יום טוב), 'תפילין דדרועא דאיהי תפלה של יד, לא נהירא אלא מגו נהירו דתפילין של ראש, תפלה דרישא, ימים טובים, תפלה דדרועא, חולו של מועד, ושפיר קאמר, והכי הוא' (תפילין של ראש, תפילין של ראש - ימים טובים. תפילין של זרוע - חלו של מועד. ויפה אמר, וכך הוא) ועל דא, חולו של

חלק הנגלה

ועל כן היו כרוכים מעורים בשעת החורבן (יומא נד.), ועכשיו נבין נפלאות שהלכות אבילות ומועד כרוכים יחדיו מן השמים.

אוהל מועד לטב או לביש

[וראה אחי ראה שבדברנו נסביר פנים ונבין דברי הזוהר הקדוש פרשת ויקהל (דף קצד:) וזה לשונו 'וקרא לו אהל מועד, וכי לא הוה בקדמיתא אהל מועד, אלא בקדמיתא אהל סתם השתא אהל מועד, מאי מועד, רבי אלעזר אמר לטב, ורבי אבא אמר לביש, רבי אלעזר אמר לטב מה מועד דאיהו יום חדוה דסיהרא דאתוספא ביה קדושה לא שלטא ביה פגימותא, אוף הכא קרא לה בשמא דא לאחזאה דהא אתרחיק אהל מבינייהו ולא אתפגים ועל דא וקרא לו אהל מועד כתיב, ורבי אבא אמר לביש דהא בקדמיתא הוה אהל סתם כמא דאת אמר (ישעיה לג) 'אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח' והשתא אהל מועד, בקדמיתא למיהב חיין ארופין לעלמין דלא ישלוט בהו מותא מפאן ולהלאה אהל מועד, כמא דאת אמר (איוב ל) 'ובית מועד לכל חי' השתא אתייהיב ביה זמנא וחיין קצובין לעלמא, בקדמיתא לא אתפגים והשתא אתפגים, בקדמיתא חברותא וזווגא דסיהרא בשמשא דלא יעדון, השתא אוהל מועד זווגא דלהון מזמן לזמן, ובגיני כן וקרא לו אהל מועד מה דלא הוה קודם' (וקרא לו אהל מועד, וכי לא היה בהתחלה אהל מועד? אלא בהתחלה אהל סתם, וכעת אהל מועד. מה זה מועד, רבי אלעזר אמר לטוב, ורבי אבא אמר לרע. רבי אלעזר אמר לטוב מה מועד שהוא יום חדוה של הלבנה שנתוספה בו קדושה לא שולטת בו חסרון, גם כאן קרא לה בשם זה, להראות שהרי התרחק אהל מביניהם ולא נפגם, ועל זה וקרא לו אהל מועד כתוב, ורבי אבא אמר לרע שהרי בהתחלה היה אהל סתם, כמו שצאמר (ישעיה לג) אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח, ועכשו אהל מועד. בהתחלה

כלום רק מה שנוטלת מהעליונים. ד. שורש המועדים וקביעתם נעשית דווקא על פי חודשי ה'לבנה' שהיא המלכות, לפי שעל ידה מתאחדים הקב"ה וכנסת ישראל שהיא השכינה, ועל כן כאשר הקב"ה אמר למשה פרשת המועדות בפרשת בא הקדים לזה מצות קידוש החודש שבה שורש כל המועדים כולם. ה. שורש המיתה והצער בעולם נובע מחטא אדם הראשון, ומאז נגזר על העליונים והתחתונים שיתפרדו ויתרחקו התחתונים לעולם שיש בה מיתה וצער ואין להם אור עצמי אלא מה שמקבלים מלמעלה, וזה סוד 'מיעוט הלבנה' שהיא עצם ה'שכינה' שהצטמצמה וירדה לעולמות התחתונים.

המועד שורש התקרבות הקב"ה לכנסת ישראל לטוב או להיפך ח"ו

[ועכשיו נבין ונשכיל כי השם 'מועד' כולל בתוכו שני ההפכים, שהרי המועד פירושו התקבצות והתאחדות שנעשית באמצעות ה'שכינה' שמאספת לכל המחנות, ונמצא שלעולם כשיש חיבור בין ה'עליונים' שהם ה'משפיעים' עם ה'תחתונים' שהם ה'מקבלים' הרי זמן זה נקרא 'מועד' שהרי בנקודת הזמן והמקום הזה מתייחדים 'קודשא בריך הוא ושכינתיה' ונעשים כאחד, אלא שאם זכו ישראל הרי הזמן נעשה 'מועד' של שמחה וימים טובים, שאז הקב"ה מתקרב אליהם על ידי השמחה, ואם לא זכו ח"ו הרי הזמן נעשה 'מועד' של אבל חס ושלום, שאז הקב"ה מתקרב אליהם על ידי הצער, כי בעומק הרי האבל הוא זמן של התקרבות הקב"ה וכנסת ישראל, וזה עומק הטעם שתשעה באב נקרא מועד, וכן אנו רואים בחוש ל"ע שעל ידי המיתה והצער האדם מתקרב להקב"ה, כי בשורש האבל נמצא השי"ת שמתקרב לכנסת ישראל

תמצית הדברים

- מאז חטא אדם הראשון
נטבע בבריאה בכל דבר שלשה כוחות:
א. המשפיע
ב. המקבל
ג. הממוצע שמאחד שני הכוחות.**

א. המשפיע, הוא משל להקדוש ברוך הוא מקור השפע, וגם צד הזכר, והשמש, וכן שבתות וימים טובים, שהם המשפיעים על התחתונים והמקבלים מהם.

ב. המקבל, הוא משל לכנסת ישראל שמכונה השכינה, שאין לה משל עצמה כלום, וכן צד הנקיבה, והלבנה, וכן ימי החול, שהם מקבלים מהעליונים המשפיעים עליהם.

ג. הממוצע, הוא כוח המורכב משני הכוחות שפועלים בו ומשתנה לפי כל ענין, ואלו הם ימי חול המועד שהם ממוצעים בין שבתות וימים טובים לבין ימי החול.

ימי חול המועד הם כנגד יוסף הצדיק שהיה ממוצע בין האבות והשבטים, ואכן ביוסף פועלים שני הכוחות, כאשר יוסף העליון הוא כנגד המשפיע ויוסף התחתון כנגד המקבל, ולכן רבי יוסי הגלילי שהוא יוסף העליון מחשיב את כח ההשפעה שיש בימי חול המועד ומחשיבו כיום טוב לכל דבר, לעומתו רבי עקיבא שהוא יוסף התחתון מחשיב את כח הקבלה שיש בימי חול המועד ומחשיבו כיום חול לכל דבר, ושניהם מודים שמקריבים בו קרבן מוסף שהוא כנגד יוסף הצדיק בכללות.

השם מועד מבטא חיבור בין העליונים והתחתונים, אלא שהחיבור יכול להיות לטוב או ח"ו להיפך, ותלוי בזכותם של ישראל אם נעשה מועד של שמחה או מועד של אבל ר"ל.

לתת חיים ארפיים לעולמים שלא ישלט בהם מות, מפאן והקאה אהל מועד, כמו שנגמר (איוב ל) ובית מועד לכל ח' עכשו נתן בו זמן וחיים קצובים לעולם. בהתחלה לא נפגם, ועכשו נפגם. בהתחלה חרותא וזווג של הלבנה בשמש שלא יסורו, עכשו אהל מועד, הזווג שלהם מזמן לזמן. ולכן קרא לו אהל מועד מה שלא היה קדם, והרי לך מפורש שבשם מועד נכללים הטוב והרע, ואכן באהל מועד היו בו שני הבחינות שכלולים ב'מועד' ותן לחכם ויחכם עוד (וראה במאמר הנספח בשבוע שעבר בגדר השם אוהל מועד שמשמעותו ארעי, ובגדר המשכן לעומת בית המקדש, ששייך לדברי הזוהר הקדוש לפנינו).

מועד קטן על שם המאור הקטן

יא] ובכל החיזיון הזה טמון סוד הגדול של חול המועד, שכפי שבארנו המועדים הם זמן חיבור עליונים ותחתונים, ונמצא שב'חול המועד' שמעורבים בו הקודש והחול הרי מתערבים בו השמחה והאבל שטמונים בשורש ה'מועד', ועל כן נקראת מסכת זו 'מועד קטן' כפי שמבאר במעשה רוקח על משניות (מסכת מועד קטן) שחול המועד הם ימי הלבנה שנקראת 'המאור הקטן' שבה מתאחדים השמחה והאבל, וכפי שלמדנו בהרחבה מתורות רבותינו שבבתי מדרשם למדנו על שני להבות הקודש והחול שבוערים בחולו של מועד, ועיקר עבודתנו להפוך את החול לקודש, ולהפוך את האבל שבמועד לשמחה שבמועד ולאחד את הקודש והחול, יזכנו השם יתברך להבעיר את אור המועדים לשמחה וששון ולאחד את החול והקודש לתיקון השלם אמן כן יהי רצון (למעמיקים בדברי רבינו האריז"ל יש לקשר דברי האריז"ל בפרע"ח ושעה"כ שהמועדים נקראים מקראי קודש כיון שהם באמא, וצריכים לקרוא לקדושה של אבא, והדברים מתאימים לכל המאמר שאור המועדים בצד הנוק' והלבנה, וממילא חול המועד הם במלכות ממש).

פרשת תצוה

ביאור חדש בענין יציאת שמעון הצדיק לקראת אלכסנדר מוקדון בבגדי כהונה והקשר שלהם לימי חול המועד

צורך האדם להתלבש בהתאם לדרגתו

ג] ועל כן עשה הקדוש ברוך הוא לאדם וחווה כותנות עור, כדי להסתיר את הגוף שלא תתבייש בפני הנשמה, ותוכל אור הנשמה להאיר חוצה לה, ולכן כאשר אדם לובש בגדי כבוד הוא מתכבד בעיני עצמו והבריות כי מראהו החיצון מסתיר את הזוהמה שבגופו ומראה בגדיו כמראה נשמתו שהם זכים ונקיים, ועל ידי הבגדים החיצונים האדם מצליח לפשט ולהבקיע את האור הנשמה שתאיר חוצה לה, ולכן ככל שהאדם מכובד ואציל יותר הרי הוא מתלבש בבגדים אצילים יותר כי נשמתו רוצה להאיר ולהשפיע בהתאם לבגדיו ולהתפשטותו החיצונית, ואם מתלבש בבגדים פחותים הרי הוא מתבייש, כי לפי ערך מדריגתו הרי הוא מתבייש בבגדים הללו לעומת רוחב וגובה נשמתו,

בגדי שבת, כהונה, ותלמיד חכם

ד] ומעתה נבין היטב הטעם שבשבת קודש וימים טובים צוותה תורתנו הקדושה שעל האדם לכבדו בכסות נקייה ולהחליף שמלותיו, שכן בכל הזמנים הללו שהנשמה מתעלת הרי שהשפעתה זכה ואצילה יותר ועל האדם להלביש בגדים אצילים ונקיים יותר כדי שתוכל נשמתו להשפיע ולבקוע את זוהמת הגוף, כי בשבת קודש הגוף מתבייש ביותר לעומת אור הנשמה שבוקעת ומאירה כל כך, ועל כן צריך להתלבש בבגדי שיראין שבכך בוקע אור הנשמה ומאירה, ובכך נבין שבמקום המקדש היו הכהנים מתלבשים בארבעה או בשמונה בגדים, שכיון שהאירה שם אור גדול ונפלא כל כך היו צריכים בגדים עליונים לכסות ערווה כדי שיהיו לכבוד ולתפארת, ובכך נבין גודל הקפידה של בגדי תלמיד חכם שהזהירו על זה חכמינו ביותר (שבת קיד. ושאר דוכתי), לפי שמאיר בו אור התורה והקדושה ואם יש רבב על בגדו הרי בכך מכסה את אור נשמתו ומתחייב בנפשו.

שמעון הצדיק ואלכסנדר מוקדון

א] שנינו במסכת יומא (דף סט.) שכאשר אלכסנדר מוקדון עלה לירושלים, יצא שמעון הצדיק הכהן גדול לקראתו מעוטר בבגדי כהונה, ומקשה הש"ס שהרי שנינו שאסור לצאת מבית המקדש למדינה עם בגדי כהונה, ומתרץ שהתיר שמעון הצדיק את הדבר משום **'עת לעשות להשם הפרו תורתך'**, וצריך להבין ולהתבונן איזה שייכות יש בין בגדי כהונה לאלכסנדר מוקדון שבשבילם היה שמעון הצדיק צריך להתיר איסור שימוש בבגדי כהונה שלא לצורך משום **'עת לעשות להשם'**.

התעמקות בשורש צורך האדם ללבוש בגדים

ב] ולהבנת הדברים יש להעמיק במושג **'בגדים'**, ומפני מה אנשים בושים ללכת בלא בגדים וכן להיפך אנשים מתכבדים בלבישת בגדי כבוד, ועתה דע לך ידידי שקודם שחטא אדם הראשון לא היה לובש בגדים כלל, ורק לאחר החטא כאשר ידעו כי ערומים הם עשה לה הקדוש ברוך הוא כותנות עור, ולכאורה מה שייכות שידעו שערומים הם דייקא לאחר החטא, אלא שביאור ענין זה מבואר בארוכה בתחילת ספר **עץ חיים** לרבינו האריז"ל, ותמצית הדברים הם שהאדם מורכב מכמה וכמה רבדים כל אחד פנימי יותר מחברו, באופן שהרבדים הפנימיים יותר שייכים לחלק הנשמה, והרבדים החיצוניים שייכים לגוף, ואכן קודם שחטא אדם הראשון היו החלקים הפנימיים והחיצוניים של האדם שווים כאשר הנשמה והגוף יחד האירו באור העליון וגוף האדם בעצמו היה נקי מחטא ולא היה צריך לכסותו, ואדרבה אור הנשמה היתה בוקעת ויוצאת דרך הגוף מאירה לעולם, אולם אחרי חטא אדם הראשון נעכר גופו של אדם ודבקו בו כוחות הרע והזוהמה, ומעתה הגוף מתביישת לפני הנשמה שכן הנשמה זכה ונקייה והגוף מזוהם, ומעתה אין הנשמה יכולה להאיר חוצה לה מפני הזוהמה.

ועשיו, וכל המחלוקת של יעקב ועשיו היה סביב בגד זה, וגם יוסף והאחים, ויש הבנה נפלאה בזה בכמה וכמה ענינים כמו הסוגיא בעבודה זרה דף יא: רק שלא נאריך בזה יותר).

חכמת שמעון הצדיק היהודי לעומת חכמת אלכסנדר מוקדון היווני

[ז] ואור יקרות וקיפאון יתגלו לעינינו בדרכינו הסלולה והנפלאה הזאת, להבין עומק המעשה שפחתנו בו את דברינו, כאשר שמעון הצדיק הכהן גדול יוצא לקבל את פני אלכסנדר מוקדון בבגדי כהונה, ומקשה הש"ס שהרי אסור לצאת בבגדי כהונה לגבולין, ומתרץ שהתירו הדבר משום עת לעשות להשם הפרו תורתך והדבר נראה כחידה סתומה מפני מה צורך להשם שיצא דווקא לבוש בבגדי כהונה, אלא שסוד הדברים טמונים במה שגילו רבותינו שבתחילת ימי בית שני כאשר פסקה הנבואה מישראל, מאז התחיל להתנוצץ אור התורה שבעל פה, כי הנבואה כתורה המסורה לנו מן השמים, וכשאר פסקה הנבואה נתן הקב"ה סודו לעבדיו ואור התורה מתנוצץ ומאיר על ידי העמל והיגיעה וההשגה בתורה שבעל פה, ואכן זה לעומת זה באותן זמן נתפשט חכמת יוון בעולם, ועל כן הזהירו חכמינו כל כך מפני חכמת יוון שהאדם יכול לאבד על ידה חכמת התורה כי שורש החכמה אחת היא ועל האדם לכבוש יצרו ולנטותו לצד הקדושה, ואכן כאשר אלכסנדר מוקדון שהיה תלמידו של אריסטו יצא להילחם ולכבוש את העולם היה היא מפשט חכמת יוון בכל מקום בעולם, ועל כן כאשר הגיע לירושלים ולמקום המקדש ששמם שורש חכמת ישראל והתורה, יצא לקראתו דייקא ב'בגדי כהונה' לפי שבהם יש את הכח הממצע בין הקודש והחול כמו שבארנו שבאהרן הכהן ובגדי כהונה טמון שורש תורה שבעל פה

(ובמקומו בע"ה נבאר שאהרן הוא שורש ענין המועד, ושורש ראש חודש שבו נתמעטה הלבנה, ולכן נפטר בר"ח אב שהוא ראש לכל ראשי חודשים שנתמעט בהם הלבנה, וזהו שהשיג אהרן הסוד שנכתב בפרשת שמיני ששעיר ראש חודש לדורות אינו נאכל והודה לו משה, לפי שאהרן יסוד תורה שבעל פה וראש חודש לעומת משה).

בגדי כהונה ממוצע בין הקודש והחול

[ה] ועתה נתבונן אחי ונבין שבעצם בגדי כבוד ותפארת מתחלקים לשלושה חלוקות. א. 'בגדי שבת' מצד קדושת ה'זמן'. ב. 'בגדי כהונה' מצד 'קדושת המקום'. ג. 'בגדי תלמיד חכם' מצד קדושת ה'נפש'. והם מתחלקים לשלושה רבדים של הקדושה. כי בגדי שבת בהם הקדושה יורדת מן השמים עיקר מטרת הבגדים הם לכבוד השבת מצד קדושת הזמן, לעומת בגדי תלמיד חכם שהם באים לכבוד האדם שעצם האדם מתכבד אף בחול, כי תלמיד חכם נחשב מצד עצמיותו ולא מצד חשיבות חיצונית, ונמצא שבגדי שבת ותלמיד חכם הם בגדי הקודש והחול, ובוא וראה דבר נפלא שבגדי כהונה הם ממוצע בין הקודש והחול שהרי שהכהן לובש הבגדים גם מצד קדושת המקום וגם מצד קדושתו עצמו שהרי הוא משבט הכהונה, ונמצא שבגדי כהונה יש בהם כח למצעות בין הקודש והחול ולחבר ביניהם, לפי שהכהן בעבודתו מצד אחד עסוק בעבודה האל ברוך הוא ובכבוד העליון, אבל מצד שני גם עסוק בכבוד עצמו שהוא כהן ומיוחס, ובכח בגדי כהונה טמון המפגש וכח המיצוע של שני הקצוות.

בגדי כהונה שורש תורה שבעל פה

[ו] ומה נפלא המראה הנפלא הזה שבגדי כהונה הם הממצעים בין הקודש והחול, לפי מה שנודע לנו מדברי רבותינו (פרי צדיק ל"ג בעומר אות א, ועוד רבים) ש**משה רבנו שורש תורה שבכתב, ואהרן הכהן שורש תורה שבעל פה**, והבנת הדברים לפי דרכינו הוא, שכן **תורה שבכתב** קדושתה מן השמים והם בבחינת **בגדי שבת** שקדושתם יורד מלמעלה ואינם לכבוד האדם אלא לכבוד העליון, לעומת **תורה שבעל פה** שהוא בבחינת **בגדי תלמיד חכם** לפי שקדושתם באה דווקא על ידי התלמיד חכם שמפשט את התורה שבכתב בעולם הזה ומוציא אורה לחוץ, ועל כן אפילו בגדי חול של תלמיד חכם קדושים כי קדושתם מצד עצם התלמיד חכם שעל ידי תורה שבעל פה מקדש את גם את החול והעולם הגשמי, ועל כן שורש התפשטות אור **התורה שבעל פה** נעוץ באהרן הכהן ובבגדי כהונה שלו שבהם כח המיצוע בין הקודש והחול (וענין זה ארוך מאוד והוא נעוץ מעת בריאת העולם, כי בגדי כהונה שורשם בבגדי אדם הראשון שירשו נמרוד

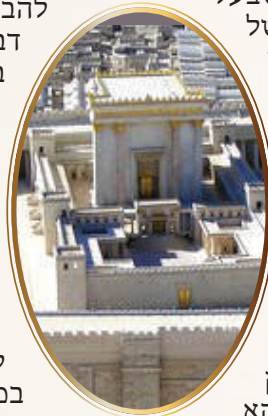
עת לעשות להשם להעצים ולהגדיל כח התורה שבעל פה

ח] כי סוד התורה שבעל פה נעשה דייקא מתוך החושך וחכמת יוון דייקא, לפי שביאור עומק התורה על ידי עם ישראל נצרך לכמה וכמה חכמות של חול כדי להפכם ולהכילם אל הקודש פנימה, ונמצא שכוחו של **שמעון הצדיק** שהיה משיירי אנשי כנסת הגדולה וממחוקקי תורתנו שבעל פה, היה **בגדי כהונה** שלו בשלימות הנכונה של חיבור הקודש והחול ושורש התפשטות התורה שבעל פה, וזהו שאמר אלכסנדר דמות דיוקנו של זה, כי הכיר והבין שעל ידי חכמת יוון ושאר חכמות הצליח שמעון הצדיק להדבק בחכמה העליונה שאין בה גשם וחומר אלא צורה ורוחניות, וזהו עומק תירוץ חכמינו משום **עת לעשות להשם הפרו תורתך**, ראה והבן אחי שמפסוק זה התירו חכמינו (במסכת גיטין דף ס., ובמסכת תמורה דף יד:) לכתוב את התורה שבעל פה, וסוד הדברים לפי דרכינו שמפסוק זה למדו משום עת לעשות להשם צריך לירד ולהתעמק בחשכת העולם הזה ובחכמת יוון שדייקא משם בוקע אור הגנוז של התורה שבעל פה, ונמצא שמפסוק זה למד שמעון הצדיק להתיר לצאת בבגדי כהונה שהם שורש תורה שבעל פה חוץ לגבולות הקדושה, ומשם יצאה הוראה לפשט את כח התורה שבעל פה חוץ לגבולות כדי להגדיל ולהעצים אורה ולהפוך את החושך לאור (ויש להאריך בכל ענין זה שדייקא בבגדי כהונה הותרו כלאים, לפי הבנת הדברים לפנינו שבבגדי כהונה כח הממוצע בין הקודש והחול בסוד הכלאים, ולהראות דברים נפלאים בסוגיא דמסכת יומא שם, רק שלא נאריך יותר מדאי).

חול המועד ובגדי כהונה וגדעון שופט ישראל

ט] וכל השבילים הללו משלימים לכל דברנו בפנים

המאמר בגדרם של ימי חול המועד שהקודש והחול משמשים בהם בערבוביה, ובימים הללו יש ביד כל אדם להפוך את החול לקודש ולקשר את ימי החול לימים טובים, וכדמיון בגדי כהונה שיש בהם כח הממצע לקשר בין הקודש והחול, ועתה אחי דע לך שיש בידינו דברים נפלאים לבאר פרשת אחד משופטי ישראל ששמו **'גדעון'** ונזכר בספר שופטים (פרקים ו עד ט), שגדעון קצר חיטים בחולו של מועד פסח, ובסוף ימיו עשה את האפוד, רק שהארכנו יותר מידי ונחתום דברנו, אך די לחכימא להבין שייכות הדברים למי שיעיין בתוך דברי הנביא, ומפני כבוד זקיני אחתום במעשה דמרגלא בפומיה, זקיני הרב החסיד רבי **ישראל שמואל בראון** ז"ל אשר עבר והתנסה בכל הניסיונות הקשים והעצומים של ימי החושך בשנות השואה האיומה, וכאשר ישבתי עמו הרבה מאוד פעמים היה מספר מעשיה זו כאשר דמעות זלגו מעיניו, וכך היה מעשה אביו הרב החסיד רבי **אהרן זאב** הי"ד אשר גר בפולין של אותם הימים לפני השואה, היה לו עבודה מסודרת במפעל של חברה גדולה ועמידה והיתה פרנסתו מצויה לו ברחבות, בשנה אחת אמרו לו לרבי אהרן זאב שביום שני דחול המועד, יבוא ראשי החברה לבקר במפעל ועליו להתייצב במועדו, וכשחזר רבי אהרן זאב לביתו אמר לאנשי ביתו **'הרי בבגדי שבת של חול המועד לא אוכל לחלל קדושתם ולבוא למפעל, ומאיך לבוא בלא בגדי שבת הרי זה חילול המועד, הריני נמנה וגומר בדעתי לעזוב את העבודה'** אמר וכן עשה, והיה זקיני מסיים בדמעות **'מאותו יום לא היה לאבי פרנסה מסודרת ונדחקנו עד שהגענו לתנאי רעב של ממש כמו ששרה אז ברחבי פולין עד פרוץ השואה'**, ללמדך כוחו של יהודי וכוחם של ימי חול המועד, ואכן נתקדש זקיני רבי אהרן זאב בקדושה העליונה ונעקד על גבי המזבח הנורא והנערץ על קידוש השם הגדול והנורא, ישם השם יתברך חלקינו עם מסירות נפשם של יהודים אלו, ולהתקדש בקדושה העליונה של **'ימי חול המועד'**.

לקראת שבת לכו ונלכה

נושא הגליון בשבוע הבעל"ט

האם יש מצוה או ענין, לעלות לכותל המערבי בשלושת הרגלים בזמנינו